

en Konsekvens af den Stilling, som den afgaaede Forsvarsminister har taget. Derfor forekommer det mig noget underligt, at han kan indtage den Holdning, som han indtager. Jeg indrømmer, at han er noget imødekommende overfor den højtærede Forsvarsminister. Han gaar ind paa Fløjforterne, og det kan jo være, at han med Tiden gaar ind paa det andet ogsaa, det ærede Medlem fra Ringkøbing er ikke den Mand, der mangler Udviklingsmuligheder, hvad Forhandling med anderledes tænkende til højre angaar. Det kan altsaa være, at det kan komme.

Her vil jeg gerne indføje en lille Bemærkning. Der staar i Kommissionens Flertalsbetænkning et Sted, at naar man nu vil bevilge 31½ Million Kroner en Gang for alle, som man kalder det, er dette i bedste Overensstemmelse med, hvad Venstre i 1876 vilde yde i lignende Øjemed. Befolkningen kan deraf faa det Indtryk, at i 1876 var det Venstres Stilling her i Danmark, at det vilde være med til Københavns Søbefæstning. Jeg tror, det er nødvendigt straks at tage Afstand derfra, jeg tror, det er nødvendigt straks at vise, at Venstre i 1876 ikke i nogen som helst Maade vilde gaa ind paa Københavns Søbefæstning. Hvis man vil gennemgaa de Udtalelser, der fandt Sted under Forhandlingerne i 1876, vil man se, at Venstre overalt her i Rigsdagen udtalte sig imod det den Gang foreliggende Forslag om Københavns Søbefæstning. Hvis man vil gennemgaa den Betænkning, der blev afgiven om dette Forhold, vil man se, at Venstres Flertal udtalte sig absolut imod Københavns Søbefæstning, og hvis man vil efterse den Afstemning, som fandt Sted i Folketinget, vil man se, at Venstremændene alle som een stemte imod Københavns Søbefæstning. Det var Forholdet.

Jeg erindrer om, at den daværende Konseilspræsident Estrup mente, at dette ikke var tilstrækkeligt for ham. Han antog, at der ude i Befolkningen fandtes et Flertal, der havde den anden Stilling til Københavns Søbefæstning, end Folketingsmændene havde, og for at forsøge dette opløste han Folketinget, og i det kongelige aabne Brev, ved hvilket Folketinget blev opløst, stod det udtrykkelig nævnt som den vigtigste Grund til, at Folketinget nu

blev opløst, at Folketinget havde stemt imod Københavns Søbefæstning. Og saa fik vi det nye Valg, Valget af 25. April 1876, der bragte Venstre den største Valgsejr, Venstre nogen Sinde har vundet. For den da igen indkaldte Rigsdag blev atter Forslaget om Københavns Søbefæstning forelagt. Ved en motiveret Dagsorden nægtede man Sagens Overgang til anden Behandling. Det var den Skæbne, som Københavns Søbefæstning fik i 1876, og derfor har det ikke det ringeste Hold i de foreliggende Kendsgerninger, naar man nu søger at give det Udseende af, at det, som Flertallet i Forsvarskommissionen vil med Hensyn til Københavns Søbefæstning, er noget, der er i god Overensstemmelse med, hvad Venstre vilde i 1876.

Jeg skal i øvrig sige om de andre Forslag, baade Forslagene om at bygge andre Fæstningsanlæg rundt omkring paa Sjælland, eller hvor det nu er, og Forslagene om en Udvidelse af det mobile Værn og Forslagene om Anskaffelser i det hele, at jeg er en Modstander af dem alle, kan ikke gaa med til dem og maa raade til at gaa imod dem, men der kan jo blive Lejlighed til senere at komme nærmere ind paa dem.

Jeg vil nu opholde mig lidt ved Udgifterne, thi det er dog, som sagt, en Side, der i nogen Maade ogsaa maa interessere Rigsdagen, der skal tage Bestemmelse derom. Jeg har forstaaet de Udtalelser, der ere fremsatte, ligegyldigt fra hvilken Side de ere fremsatte, saaledes, at alle Partier have været enige om, at vi ikke til Militærvæsenet skulde bruge mere, end hvad Landet har Evne til at ofre. En anden Ting er, at man ser selvfølgelig højst forskelligt paa Spørgsmaalet om, hvad vi have Evne til at ofre. Jeg indrømmer, at der er nogle, for hvem det er det vigtigste, at der ofres rigeligt til Militærvæsenet, og for hvem alle andre Spørgsmaal komme i anden, tredje, fjerde og femte Række, men jeg tror alligevel, at vi skulde se saaledes paa det, at vi maa ikke ofre mere paa vort Militærvæsen, end at andre berettigede Interesser ogsaa kunne fremmes. Og selv om man vil kalde Danmark et lille velhavende Land, er Forholdet alligevel nu saaledes, at alle mane til Spar-sommelighed i Statshusholdningen. Vi